

Federale Beroepscommissie voor de toegang tot milieu-informatie

JAARVERSLAG 2009

1. Overzicht van de werking

Bij de wet van 5 augustus 2006 betreffende de toegang van het publiek tot milieu-informatie is de Federale Beroepscommissie voor de toegang tot milieu-informatie opgericht. Het koninklijk besluit van 20 december 2006 betreffende de samenstelling en de werkwijze van de Federale Beroepscommissie voor de toegang tot milieu-informatie en het koninklijk besluit van 21 april 2007 houdende de benoeming van de leden van de Federale Beroepscommissie voor de toegang tot milieu-informatie maakten het mogelijk dat deze Commissie ook daadwerkelijk van start kon gaan. Met het koninklijk besluit van 28 september 2007 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 april 2007 houdende de benoeming van de leden van de Federale Beroepscommissie voor de toegang tot milieu-informatie werd de voorzitter vervangen. Toen ook de nieuwe voorzitter zijn ontslag indiende en ook de ondervoorzitter diende te worden vervangen kreeg de Commissie haar definitieve samenstelling met het koninklijk besluit van 19 september 2008 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 april 2007 houdende de benoeming van de leden van de Federale Beroepscommissie voor de toegang tot milieu-informatie. Het besluit werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 3 oktober 2008. De leden van de Federale Beroepscommissie legden op donderdag 20 november 2008 in handen van de heer Paul Magnette, Minister van Klimaat en Energie, de grondwettelijke eed af. De Federale Beroepscommissie hield haar eerste zitting op vrijdag 5 december 2008. Het huishoudelijk reglement werd op 19 januari 2009 aangenomen en in het Belgisch Staatsblad van 20 februari 2009 bekendgemaakt. De Commissie vergaderde in 2009 negen keer.

2. De beslissingen en adviezen

2.1 Overzicht

De Federale Beroepscommissie ontving in 2008 drie beroepen en één vraag om advies. Deze werden behandeld in 2009, nadat het huishoudelijk reglement was uitgewerkt.

In 2009 ontving de Federale Beroepscommissie twee beroepen en één vraag om advies. De vraag om advies werd afgehandeld in 2010.

2.2 In 2009 behandelde beroepen

Beslissing	Partijen	Resultaat
DECISION n° 2009-1	TEST ACHATS/SPF Santé publique, sécurité de la chaîne alimentaire et environnement	Ontvankelijk, maar niet gegrond
BESLISSING nr. 2009-2	VAN DER STRAETEN/NIRAS	Ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond
DECISION n° 2009-3	INTER ENVIRONNEMENT WALLONIE/SPF Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement	Ontvankelijk en gegrond
BESLISSING nr. 2009-4	ORTEGAT- TRAEN/FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu	Ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond
BESLISSING nr. 2009-5	TEST AANKOOP/FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu	Ontvankelijk, maar niet gegrond

2.3 In 2009 behandelde adviesaanvragen

Advies	Aanvrager	Onderwerp
AVIS n° 2009-1	SPF Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement	l'obligation de donner des explications sur des informations environnementales

2.3 Bekendmaking van de beslissingen en adviezen

Artikel 9, lid 4, van het verdrag van Aarhus houdt de verplichting in om de beslissingen van de Federale Beroepscommissie publiek toegankelijk te maken. De Commissie heeft dan ook van bij de aanvang van haar werkzaamheden de nodige stappen gezet opdat een website zou worden ontwikkeld met alle informatie omtrent de Commissie, en dus ook met de beslissingen en adviezen van de Commissie. Ondanks de voortdurende inspanningen van de Commissie, is het online plaatsen van die website niet meer gerealiseerd in 2009.

3. Beroepen ingesteld tegen de beslissingen van de Federale Beroepscommissie

Tegen drie beslissingen van de Federale Beroepscommissie werd een beroep ingesteld.

1. Bij uiterst dringende noodzakelijkheid werd de schorsing gevorderd van beslissing nr. 2009-2 (VAN DER STRAETEN/NIRAS) bij de Raad van State. Bij arrest nr. 192.371 van 14 april 2009 verwierp de Raad van State de vordering tot schorsing. Vervolgens diende het NIRAS een annulatieberoep in tegen de beslissing van de Federale Beroepscommissie. De zaak is nog hangende.
2. Een beroep tot nietigverklaring werd ingediend tegen beslissing nr. 2009-3 (INTER ENVIRONNEMENT WALLONIE/SPF Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement) door
 1. N.V. Bayer
 2. N.V. BASF
 3. N.V. Syngenta
 4. N.V. Belchim Crop Protection
 5. V.Z.W. Association belge de l'industrie des produits de protection des plantes (Phytofar)
 Deze zaak is nog hangende.
3. Een beroep tot nietigverklaring werd eveneens ingediend tegen beslissing nr. 2009-5 (TEST AANKOOP/FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu) door Test Aankoop. Ook deze zaak is nog hangende.

4. Aanbevelingen

4.1 De toepassing van de wet van 5 augustus 2006

De Commissie stelt vast dat de in de wet bepaalde termijnen niet altijd toelaten om in heel *complexe* dossiers de nodige informatie te verzamelen en de aangevraagde documenten voldoende te bestuderen om tot een zorgvuldige en weloverwogen beslissing te komen. De mogelijkheid om de beslissing te verlengen binnen de marges van richtlijn 2003/4/EG van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2003 inzake de toegang van het publiek tot milieu-informatie en tot intrekking van Richtlijn 90/313/EEG van de Raad zou het best worden verruimd. De Commissie is van mening dat het weinig zin heeft termijnen in de wet op te nemen als die in de praktijk niet kunnen worden gehaald.

4.2 Een beter statuut voor de Commissie

De Federale beroepscommissie heeft vastgesteld dat haar leden onvoldoende beschermd zijn tegen aansprakelijkheidsvorderingen vanwege belanghebbenden. Ze pleit ervoor dat zo snel mogelijk werk wordt gemaakt van een wijziging aan de wet van 5 augustus 2006, zodat de onafhankelijkheid van de Commissie die al in de wet is ingeschreven ook voldoende in de praktijk wordt gegarandeerd door aansprakelijkheidsvorderingen tegen de individuele leden van de Commissie onmogelijk te maken en door haar de mogelijkheid te bieden om een beroep te doen op een advocaat om zich in rechte te verdedigen. De Commissie heeft ondertussen al de nodige stappen gezet en de Minister van Klimaat en Energie, bevoegd voor Leefmilieu en de Minister van Binnenlandse Zaken bij brief van 29 april 2009 op de hoogte gebracht van dit probleem.

4.2 Een pleidooi voor meer transparantie

De wet van 5 augustus 2006 betreffende de toegang van het publiek tot milieu-informatie realiseert de omzetting op het federale niveau van richtlijn 2003/4/EG van het Europees Parlement en de Raad inzake de toegang van het publiek tot milieu-informatie en de eerste pijler van het verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, het

zogenaamde verdrag van Aarhus. Op deze manier werd een afzonderlijk openbaarheidsregime tot stand gebracht voor milieu-informatie dat afwijkt van het regime dat geldt voor niet-milieu-informatie in bestuursdocumenten. Ook al heeft de wetgever een inspanning geleverd om beide regimes op elkaar af te stemmen, toch leidt het bestaan van twee afzonderlijke regimes tot heel wat moeilijkheden, zowel voor de burger als voor het bestuur. De Commissie heeft vastgesteld dat voor heel wat milieu-instanties in de praktijk het moeilijk hebben om te bepalen of bepaalde informatie als milieu-informatie moet worden gekwalificeerd. Ook de Commissie heeft in de zaak Test-Aankoop/Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid zelf vastgesteld dat wat nu onder het begrip milieu-informatie valt, niet eenvoudig te maken is. Bovendien vertonen heel wat bestuursdocumenten een gemengd karakter, omdat ze zowel milieu- als niet-milieu-informatie bevatten.

Burgers en bedrijven hebben geen boodschap aan deze kunstmatige opdeling van informatie in bestuursdocumenten en de complexiteit die daarmee samenhangt. De Federale Beroepscommissie pleit er dan ook voor om een eenvormig openbaarheidssysteem uit te werken. De complexiteit van het openbaarheidssysteem in België is immers al zeer hoog door het bestaan van een bevoegdheidsverdelende regel in artikel 32 van de Grondwet die ertoe leidt verschillende wetgevingen soms tegelijkertijd moeten worden toegepast.

F. SCHRAM
secretaris

J. BAERT
voorzitter